

(18. 2.)

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS.

Nadat het Voorloopig Verslag der Commissie aan de Regeering was medegedeeld, is van haar ontvangen de navolgende

MEMORIE VAN ANTWOORD.

Ondergeteekende sluit zich gaarne aan bij de hulde, die in het Voorloopig Verslag wordt gebracht aan zijn ambtsvoorganger, voor hetgeen door hem is gedaan inzake de kanalisatie van de rivier de Maas in Limburg.

Het was hem aangenaam, dat wordt gewaardeerd, dat hij het door dien bewindsman ingediende wetsontwerp, zij het ook in gewijzigden vorm, heeft gehandhaafd.

De in het Voorloopig Verslag uitgedrukte meening, dat de uitvoering der werken van Maasbracht tot de Belgische grens spoedig zal moeten volgen, en dat uit de Memorie van Toelichting zou blijken, dat de voortzetting van den waterweg tot de Belgische grens mogelijk is gebleken, ook zonder de medewerking van België, geeft hem aanleiding er de aandacht op te vestigen, dat zonder die medewerking het doel der riviervverbetering, voor zooveel dit, blijkens hetgeen voorkomt op de bladz. 3 en 4 der Memorie van Toelichting, betreft het verkrijgen van een ruimeren waterweg dan thans aanwezig is, voor het doorgaand verkeer tusschen Nederland en België, uit den aard der zaak niet kan worden bereikt.

Wel zal echter het mede in de Memorie van Toelichting vermelde doel: het ten behoeve van het mijnbedrijf verkrijgen van een vaarweg voor groote Rijnschepen en het tot ontwikkeling brengen van de grootindustrie in het zuiden van Limburg door dit deel van het land in het bezit te stellen van een ruimen scheepvaartweg naar het centrum van ons land, kunnen worden bereikt, zonder dat medewerking van Belgische zijde noodig zal zijn.

Het is dan ook op grond van de overweging, dat de kanalisatie van de rivier de Maas tusschen Maasbracht en Mook, gepaard bovenwaarts aan den aanleg van een kanaal tot verbinding met de Zuid-Willemsvaart en benedenwaarts met een kanaal tot verbinding met de Waal, voornamelijk met het oog op den toekomstigen kolenafvoer van uit Zuid-Limburg, ook door hem van overwegend en urgent belang wordt geacht, dat hij niet gearzeld heeft, om het werk van zijn ambtsvoorganger, onafhankelijk van hetgeen later wenschelijk en mogelijk zal zijn, voort te zetten.

Met het oog op de groote kosten van het geheele werk en de mogelijkheid dat de uitvoering uit dien hoofde aanzienlijk zou worden vertraagd, werd het door sommige leden wenschelijk geacht, een deel der uitgaven te dekken door eene matige heffing van de gebruikers, die wegens de goedkoopere vervoergelegenheid over den nieuwen waterweg, aanzienlijke voordeelen zullen genieten.

Ondergeteekende is van oordeel, dat dergelijke heffing in strijd is met het beginsel van vrije waterwegen, hetwelk bij de wet van 22 Juli 1899 (*Staatsblad* n°. 173) is aanvaard, en dat de invoering daarvan ook overigens geen aanleiding verdient, omdat zulk eene heffing van rechten op gekanaliseerde rivieren niet rationeel voorkomt in verband met het beginsel van vrije waterwegen voor andere rivieren.

En wat betreft de voordeelen, die het gebruik van den nieuwen waterweg zal opleveren wegens de goedkoopere vervoergelegenheid, wil het ondergeteekende voorkomen, dat niet alleen de gebruikers van dien verkeersweg, doch ook de afnemers der kolen — en dus, naar hij hoopt, de geheele be-

volking — daarin zullen deelen, zoodat ook in dit opzicht geen bijzondere heffing tot dekking der kosten wordt gevorderd.

Naar aanleiding van de bedenkingen van eenige leden tegen de hooge kosten van het voorgenomen werk moge nog worden opgemerkt, dat er thans sprake is van eene uitgave, die *aanvankelijk* is geraamd op 22½ miljoen gulden, en dat, zooals vanzelf spreekt, de Staten-Generaal in de gelegenheid zullen worden gesteld om vóórdat tot het doen van verdere uitgaven zal worden overgegaan, dienaangaande nader te beslissen.

Van deze gelegenheid wenscht ondergeteekende gebruik te maken om eene nadere mededeeling in zake de kosten te doen.

Volgens de een paar dagen geleden ingekomen uitgewerkte plannen voor het maken van het eerste aan de orde zijnde stuwcomplex in de Maas te Linne en voor het verbindingskanaal van de Maas met de Zuid-Willemsvaart zijn de kosten, met inbegrip van die voor grondaankoop, welke aanvankelijk globaal geraamd waren op een bedrag van 6 miljoen gulden, door den thans met de leiding der werken belasten ingenieur nader geraamd op 8½ miljoen gulden, met welke raming de betrokken hoofdingenieur-directeur zich heeft vereenigd.

Van de 2½ miljoen gulden, die de raming thans hooger is dan vroeger, komt 1¾ miljoen ten laste van het genoemde stuwcomplex en ¾ miljoen gulden voor rekening van het kanaal Wessem-Nederweert.

Voor zooveel betreft het eerstvermelde werk wordt door den betrokken hoofdingenieur-directeur verklaard, dat dit oorspronkelijk te laag is geraamd, vermoedelijk doordat aan de Nederlandsch-Belgische Commissie slechts zeer globale schetsen van de uit te voeren werken ten dienste stonden.

Hoewel de thans ontvangen nadere raming nog een onderwerp van onderzoek zal moeten uitmaken en het niet vaststaat, dat de kosten der verder te bouwen stuwen en sluisen in gelijke mate zullen moeten worden verhoogd als thans ten opzichte van het eerste stuwcomplex het geval blijkt te zijn, kan hieromtrent nog geen toezegging worden gedaan; doch het laat zich in elk geval verwachten, dat de geheele oorspronkelijke raming der werken voor de kanalisatie in belangrijke mate zal worden overschreden.

Wat betreft de hogere raming van kosten voor het kanaal Wessem—Nederweert, kan worden medegedeeld, dat deze in hoofdzaak het gevolg is van de verbetering van het oorspronkelijke plan, waarvan reeds melding is gemaakt op bladz. 3 der Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer. Die verbetering, waardoor zowel in het verbindingskanaal als in het te wijzigen gedeelte der Zuid-Willemsvaart eene sluis minder zal voorkomen, vereischt echter een belangrijk grooter grondverzet dan aanvankelijk noodig werd geacht.

Het bezwaar door sommige leden gemaakt tegen den vorm, waarin het oorspronkelijk wetsvoorstel aan de Volksvertegenwoordiging was aangeboden, schijnt voldoende te zijn ontvangen door de daarin tijdens de schriftelijke behandeling aangebrachte wijziging, waardoor dit ontwerp meer het karakter van een beginselwetsontwerp heeft verkregen.

De Minister van Waterstaat,

C. LELY.

De Commissie van Rapporteurs heeft gemeend met de mededeeling van dit Antwoord aan de Vergadering haar Eindverslag te kunnen sluiten.

Vastgesteld 19 Maart 1915.

VAN DER FELTZ.

DRUCKER.

DE VOS VAN STEENWIJK.

BOSCH VAN OUD-AMELISWEERD.

VAN BASTEN BATENBURG.

